

نام و نام خانوادگی:

آزمون عملکردی:

پایه تحصیلی:

محل مهر و امضاء مدیر		نمره به عدد:	نمره به حروف:	نمره به عدد:	نمره به حروف:
		نام دبیر:	تاریخ و امضاء:	نام دبیر:	تاریخ و امضاء:
نوع	سؤالات	نوع	نوع	نوع	نوع
	الف	الف	الف	الف	الف
۱/۵	معنای واژه‌های مشخص شده را بنویسید: الف) دستوری: (ب) ژبان ج) قبا (د) فایق ه) سبک (و) ولی	۱			
۱/۵	در عبارات زیر غلط‌های املائی را پیدا کنید و صورت درست آن را بنویسید: الف) جز تو که فرات، رشه‌ای از یم توست / دریا نشنیدم که کشد مشک به دوش ب) جانان من اندوه لبنان کشت ما را / بشکست داغ دیر یاصین پشت ما را ج) یکی محظر اکنون نباید نشست / که جز تخم نیکی، سپهد نکشت د) اگر هفت کشور به شاهی تو راست / چرا رنج و سختی همه بحر ماست ه) چنین آن دو ماهر در آداب ضرب / ز هم رد نمودند هفتاد هرب و) دم تیغ بر گردنش چون رسید / سر عمر صد گام از تن پرید	۲			
۱	در بیت زیر نقش کلمات مشخص شده را بنویسید. گاه سفر برادر ره دراز است / پروا مکن بشتاب ، همت چاره ساز است	۳			
۱	در عبارت زیر دو صفت فاعلی ، یک صفت لیاقت، یک صفت مفعولی مشخص نمایید. ورزشکار دونده توانا بود که با پای شکسته و دست بسته نوشیدنی را به هم تیمی خود برساند.	۴			
۰/۵	در بیت زیر کلمه «گر» در چه معنایی به کار رفته است؟ تو شاهی و گر اژدها پیکری / ببايد زدن داستان، آوری	۵			
۰/۷۵	کلمات زیر در گذر زمان دچار چه وضعیتی از وضعیت‌های چهارگانه شده‌اند؟ الف) سوفار (ب) شوخ ج) رکاب	۶			
۰/۷۵	در عبارت زیر جولان در کدام معناها میتواند کاربرد داشته باشد؟ زان جا به جولان تا خط لبنان برانیم	۷			

ب	قلمرو ادبی (۵ نمره)
۱	در بیت زیر مقصود از فرعونیان و قبطیان کیست؟ وادی پر از فرعونیان و قبطیان است
۲	مفهوم کنایه زیر را بنویسید : برگ سفر بر باره بستن :
۳	در بیت زیر تاکید بر کدام ویژگی عاشق است؟ ای مرغ سحر عشق ز پروانه بیاموز / کآن سوخته را جان شد و آواز نیامد
۴	در ابیات زیر مجاز را بیابید و معنای حقیقی آن را بنویسید؟ چو کاوه برون شد ز درگاه شاه / بر او انجمن گشت بازارگاه آن چرم کاهنگران پشت پای / بپوشند هنگام زخم درای
۵	در بیت زیر درفش کاویان در چه مفهوم نمادینی به کار رفته است؟ « تو یک ساعت چو افریدون به میدان باش تا زان پس / به هر جانب که روی آری درفش کاویان بینی
۶	در ابیات زیر جاهای خالی را با عبارت های مناسب پر کنید الف) / خاک این ویرانه ها بویی از آن گنجینه دارد ب) در هوای عاشقان پر میکشد با بی قراری /
صفحه ی ۱ از ۲	
ج	قلمرو فکری (۸ نمره)
۱	مقصود از مصراع " پا در رکاب راهوار خویش دارند" چیست؟
۲	منظور از "لاله‌ها" در بیت زیر چیست؟ بین لاله‌هایی که در باغ ماست / خموشند و فریادشان تا خداست
۳	انگیزه کاوه در قیام علیه ضحاک چه بود؟
۴	در بیت زیر منظور از شیرِ اله و اژدها چه کسانی هستند؟ سپر بر سر آورد شیرِ اله / علم کرد شمشیر آن اژدها
۵	در بیت زیر منظور از قسمت های مشخص شده چیست ؟ خروشید کای پایمردان دیو / بریده دل از ترس گیهان خدیو

معنی و مفهوم عبارات زیر را به فارسی روان امروزی برگردانید (۵ نمره)

الف) باید به مژگان رُفت گرد از طور سینین / باید به سینه رُفت زین جا تا فلسطین

ب) یعنی کلیم آهنگ جان سامری کرد / ای یاوران باید ولی را یآوری کرد

ج) شماریت با من بیاید گرفت / بدان تا جهان ماند اندر شگفت

د) بیوید کاین مهتر آهرمن است / جهان آفرین را به دل دشمن است

ه) چو ننمود رخ شاهد آرزو / به هم حمله کردند باز از دو سو

موفق باشید - اسلامی

۶

محل مهر و امضاء مدیر	نمره به عدد:	نمره به حروف:
	نمره تجدید نظر به عدد:	نمره به حروف:
	نام دبیر:	تاریخ و امضاء:
	نام دبیر:	تاریخ و امضاء:
ردیف	سؤالات	نوع
	قلمرو زبانی	
۱/۵	معنای واژگان زیر را بنویسید. (هر مورد ۲۵ / نمره)	۱
	و ثقت دوستان به <u>کرم</u> عهد تو بیفزاید (.....) ، (.....)	الف
	هر عصب و فکر به منبع <u>بی شائبه ایمان</u> وصل بود. (.....)	ب
	چون موسم حج رسید، برخاست اشتر طلبید و <u>محمل</u> آراست (.....)	پ
	آن موش را زبرا نام بود با <u>دهای</u> تمام. (.....)	ت
	خیال می کردم عینک ، مثل <u>تعلیمی</u> و کراوات یک چیز فرنگی مابی است. (.....)	ث
۱/۵	واژه نادرست را بیابید و درست آن را بنویسید.	۲
	در وقت فراق موافقت اولی تر .	الف
	مرا به طاعت و مناصحت بگذارند.	ب
	مرا غضای آسمانی به این ورته در کشید	پ
	بدان شمشیر تیز آفیت سوز در ان انبوه کار مرگ می کرد	ت
	الطاف الوحیت و حکمت ربوبیت به سر ملایکه فرو می گفت.	ث
	دستور زبان	
۱	روابط معنایی خواسته شده را بنویسید الف) خایب (ترادف) :..... ب: سیر (تضمن) :..... پ: ماه (تناسب) :..... ث: رخصت (تضاد) :.....	۳

۱/۵	نقش واژگان زیر را بنویسید	۴
	ستمیدیه را پیش او خواندند بر نامدارانش نشانند (.....) ، (.....)	الف
	به حشرم بده نامه در دست راست (.....) نقش "م" مد نظر است	ب
	زبیم سپهبد همه راستان بر آن کار گشتند همداستان (.....)	پ
	بفرمود پس کاوه را پادشا که باشد بدان محضر اندر گوا (.....)،(.....)	ت
	انواع " را " در عبارات زیر تعیین شود(برای هر مورد دلیل بنویسید)	۵
۱	آن موش را زیرا نام بود (.....)	الف
	نشاطی بده در عبادت مرا (.....)	ب
۱	واژگان زیر را از نظر سیر تاریخی بررسی کنید الف) یخچال(.....) ، ب) گریه(.....) ، پ) برگستوان (.....) ، ت) کثیف(.....)	۶
۳	آرایه خواسته شده برای هر قسمت را بنویسید	۷
	چو نمود رخ ، شاهد آرزو به هم حمله کردن باز از دو سو	الف
	فلک باخت از سهم آن جنگ رنگ بود سهمگین جنگ شیر و پلنگ	ب
	چو کاوه برون شد ز درگاه شاه بر او انجمن گشت بازارگاه	پ
	یک نمونه ترکیب اضافی بیابید و نوع آن را مشخص کنید	الف-۷
	در مورد " ب " یک نمونه استعاره بیابید	ب-۷
	در مورد " پ " یک نمونه مجاز بیابید	پ-۷
۰/۵	صاحبان آثار زیر را بنویسید الف) کلپله و دمنه (.....) ، ب) دیوان غربی- شرقی (.....)	۸
	قلمرو فکری	
	جمله ها و بیت های زیر را به نثر روان بنویسید	۹
۱	بیامد به درگاه سالار نو بدیدندش آن جا و برخاست غو	الف
۱	به معونت و مظاهرت ایشان از دست صیاد بجستم	ب
۱	در وی شکاری بسیار و اختلاف صیادان آنجا متواتر صیاد پیش آمد و جال باز کشید و حبه بینداخت	پ
۱	دلَم را بده عزم بر بندگی نه چون بی غمانم هوسناک کن	ت
صفحه ی ۲ از ۳		

۲	مفهوم کنایی عبارات زیر را بنویسید	۱۰
	<u>گرازان به تگ ایستاد</u>	الف
	<u>فلک باخت از سهم آن جنگ رنگ</u>	ب
	همه برده سر در گریبان فرو نشد هیچ کس را هوس رزم او	پ
	ز هر کشوری مهتران را بخواست که در پادشاهی کند پشت راست	ت
۱	درک و دریافت خود را از عبارات زیر بنویسید	۱۱
	تو در کلبه و خیمه خود معتبر بمان	الف
۲	منظور از موارد مشخص شده را بنویسید	۱۲
	برافراخت پس دست خیبر گشا پی سر بریدن بیفشرد پا (.....)	الف
	به جز بازوی دین و شیر خدا که شد طالب رزم آن اژدها (.....)	ب
	چو آن آهنین کوه آمد به دشت همه رزمگه کوه فولاد گشت (.....)	پ
	که ناگاه عمرو آن سپهر نبرد برانگیخت ابرش بر افشانند گرد (.....)	ت
صفحه ی ۳ از ۳		

جمع بارم : ۲۰ نمره

محل مهر و امضاء مدیر		نمره به عدد:	نمره به حروف:
		نمره تجدید نظر به عدد:	نمره به حروف:
		نام دبیر:	نام دبیر:
		تاریخ و امضاء:	تاریخ و امضاء:
ردیف	سؤالات	ردیف	سؤالات
۱/۵	معنی واژه های مشخص شده را بنویسید. الف) به <u>معونت</u> و <u>مظاهرت</u> ایشان از دست صیاد بجستم. ب) آن یکی <u>ممد</u> حیات است و این یکی مفرح ذات. پ) من <u>قلا</u> کردم و روزی که پیر زن نبود رفتم سر بچه اش. ت) هم <u>خطواتش</u> متقارب به هم ث) در مقابل این قد دراز چشمم <u>سو</u> نداشت و درست نمی دید. ج) در ناحیت کشمیر <u>متصدی</u> خوش و <u>مرغزاری</u> نزه بود	۱	
۰/۵	املای درست واژگان را پیدا کنید و شکل صحیح آن ها را بنویسید . الف) هر شب دو مرد از کهتران و مهتر زاده گان را به دیوان او می بردند و جانشان را می گیرند. ب) گفت : از بحر غرامت جامه ات بیرون کنم گفت پوسیده است نقشی به جز تار و پود نیست	۲	
۰/۵	تعداد فرایندهای واجی به کاررفته را در ابیات زیر مشخص کنید. الف) بیچارگی ورا چو دیدند ب) به سوی قلّه ی بی انتهای بیداری پ) ببین لاله هایی که در باغ ماست در چاره گری زبان کشیدند پرنده ای که به خون پر کشیده می آید خموشدند و فریادشان تا خداست	۳	
۰/۲۵	در بیت گزینه دو نوع « نقش تبعی » متفاوت به کاررفته است ؟ الف) ما همچو غنچه یکدل و یک روی مانده ایم ب) ز بس نشستم و با شب حدیث غم گفتم ج) ز عمر، سهم بیشتر ریا نکرده شد به سر د) مخواه از عاشق و دیوانه خدمت با ما چرا چو لاله دو رنگ و دو رو شدی؟ ز غصه رنگ من و رنگ شب پرید، بیا بدین که مانده مختصر دگر چرا ریا کنم که او خود سوخت از درد محبت	۴	
۰/۵	در بیت زیر نقش کلمات مشخص شده را بنویسید. «به حشرم بده نامه در دست راست ز هولم در آن روز آزاد کن»	۵	
۰/۲۵	حذف شناسه به چه قرینه‌ای انجام پذیرفته است؟ «کبوتران اضطرابی می کردند و هر یک خود را می کوشید.»	۶	
۰/۲۵	نوع «را» در مصراع زیر چیست؟ « مرا اوج عزت در افلاک توست »	۷	
۰/۲۵	نوع حذف را در بیت زیر مشخص سازید. « کسی کز بدی دشمن میهن است به یزدان، که بد تر ز اهریمن است»	۸	

ردیف	سؤالات	پاسخ
۰/۲۵	در ابیات زیر کدام واژه دچار وضعیت چهار گانه واژگان شده است؟ «چو سوفارش آمد به پهنای گوش ز شاخ گوزنان بر آمد خروش» «سپر بر سر آورد شیر اله علم کرد شمشیر آن ازدها»	۹
۱	نوع صفت های بیانی را بنویسید. آهنین : ستودنی : شکسته : روشنگر :	۱۰
۱	در عبارت زیر چند ترکیب وصفی و اضافی وجود دارد؟ «ور مرد خواب و خفتی رو سر بنه به بالین ، تنها مرا رها کن ، ترک من خراب شبگرد مبتلا کن»	۱۱
۰/۵	اجزای جمله زیر را با مشخص کردن نقش کلمات بنویسید. «به یاری خواهم از آن سوی دریا سوارانی ذره پوش و کمان گیر»	۱۲
۰/۷۵	در بیت «هم حرکاتش متناسب به هم هم خطواتش متقارب به هم» نقش کلمات مشخص شده را بنویسید.	۱۳
۰/۲۵	در کدام گزینه رابطه معنایی «تضمن» دیده نمی شود؟ الف) دادند اشتری دو سه ثواب شه مرا ب) در آسمان ستاره بود بی شمار لیک ج) گر صبا سلسله بر آب نهد فصل ربیع د) نان تو چون فطیر بماند در این تنور شادان شدم از آن که مرا چارپا بسی است رنج کسوف بهره شمس و قمر بود از چه بر گردن قمری بود از غالیه غل با دست خود خمیر تو در هم سرشته اند	۱۴
۶	معنا و مفهوم عبارت های زیر را بنویسید. ۱) بگذار بر پشت زین خود معتبر بمانم تو در کلبه و خیمه خویش باز بمان بگذار. ۲) کار همیشه تهی است مگر آن که مهری باشد. ۳) هنگامی که در فروتنی بزرگ باشیم بیش از همه به آن بزرگ نزدیک شده ایم. ۴) مرا نیز از عهده لوازم ریاست بیرون باید آمد و مواجب سیادت را به ادا رسانید. ۴) و چون من بسته باشم، اگر چه ملالت به کمال رسیده باشد اهمال جانب من جایز نشمری. ۶) زور داری چون نداری علم کار لاف آن نتوان به آسانی زدن ۷) تو یک ساعت چو افریدون به میدان باش تا زان پس به هر جانب که روی آری درفشان کاویان بینی ۸) زین همرهان سست عناصر دلم گرفت شیر خدا و رستم دستانم آرزوست ۹) از شبنم عشق خاک آدم گل شد صد فتنه و شور در جهان حاصل شد. ۱۰) از سر تعمیر دل بگذر که معماران عشق روز اول رنگ این ویرانه ویران ریختند ۱۱) پرورده عشق شد سرشتم جز عشق مباد سرنوشتم ۱۲) چون نامه ها گسیل کرده شود، تو باز آی که پیغامی است سوی بونصردر بابی، تا داده آید.	۱۵
۰/۵	در عبارت زیر آرایه های ادبی به کاررفته را مشخص سازید. «چون او را در بند بلا بسته دید، زه آب دیدگان بگشاد و بر رخسار، جوی ها براند»	۱۶

ردیف	سؤالات	نمره
۰/۵	در بیت زیر کدام آرایه ادبی وجود دارد؟ « بیفشرد چون کوه پا بر زمین بخایید دندان به دندان کین »	۱۷
۰/۲۵	در بیت زیر کدام آرایه ادبی بارز است؟ « چو کاوه برون شد ز درگاه شاه بر او انجمن گشت بازارگاه »	۱۸
۰/۷۵	در ابیات زیر نوع آرایه ادبی به کاررفته کدام است؟ الف) ای حقیقی‌ترین مجاز ای عشق! ای همه استعاره‌ها با تو ب) بو سه ای گر نر بوده است ز یاقوت لبش دهن غنچه چرا تا به جگر سوخته است؟ پ) الطاف الوهیت و حکمت ربوبیت، به سرّ ملائکه فرو می‌گفت: « اَنّی اَعْلَمُ مَا لَا تَعْلَمُونَ »	۱۹
۰/۲۵	چهار پاره از چه دوره ای رایج شده و برای طرح چه مضامینی به کار می‌رود؟	۲۰
۰/۷۵	هریک از آثار زیر از کیست؟ الف) شلووار های وصله‌دار ب) تاریخ بیهقی پ) بهارستان	۲۱
۰/۵	زمینه حماسه را در بیت زیر مشخص کنید. « به جمشید بر گوهر افشاندند مر آن روز را روز نو خواندند »	۲۲
۰/۷۵	در بیت زیر جمله هسته و وابسته و حرف ربط وابسته ساز را مشخص کنید. « وگر توفیق او یک سو نهد پای نه از تدبیر کار آید نه از رای »	۲۳
۲	حفظ شعر: باز کشید از روش خویش پای گذشتن ز جان رسم مردانگی است پنهان ز دیده‌ها و همه دیده‌ها از اوست مرتب کنید: « وطن / کنم / را / جان / فدا / خود »	۲۴

نمره تجدید نظر	بسمه تعالی	نمره به عدد :
نام و نام خانوادگی:		
آزمون عملکردی :		
پایه ی تحصیلی:		

نمره به عدد	نمره به حروف	نمره تجدید نظر	بارم						
		آرام باش، توکل کن، تفکر کن، آستینها را بالا بزن <i>آنگاه</i> داستان خداوند را می بینی که زودتر از تو دست به کار شده اند (امام صادق(ع))							
۱		الف) قلمرو زبانی (۷/۵ نمره) معنی واژه های مشخص شده را با توجه به عبارت های زیر بنویسید. الف) جلال الدین محمد به اصرار مریدان و شاگردان پدر، مجالس درس و <u>وعظ</u> را به عهده گرفت. ب) سپیده فردای گنجه با نهیب و <u>صغیر</u> گلوله های توپ روس باز شد.	۰/۵						
۲		بین واژه های (چنبر و حلقه) رابطه معنایی ترادف <u>وجود دارد</u> غلط صحیح ☐ بین واژه های (رشحه و یم) رابطه معنایی تضاد وجود <u>ندارد</u> غلط صحیح ☐	۰/۵						
۳		جمله روبرو را مجهول کنید. « باغبان هر روز گل ها را می چید »	۰/۵						
۴		نادرستی های املایی را در عبارات زیر بیابید و درست آن ها را بنویسید. الف) گوهری بود در خزانه ی غیب که آن را از نظر خاضنان پنهان داشته بود. ب) بسیار دعا کرد و گفت: این سلت فخر است پذیرفتم و باز دادم.	۱						
۵		املای درست واژگان را از داخل کمانک انتخاب کنید و در پاسخ نامه بنویسید؟ الف) گفت: به (مأونت- معونت) و مظاهرت ایشان از دست صیاد بجستم ب) اگر لطفش (قرین- غرین) حال گردد همه ادبارها اقبال گردد ج) بپویند کایی (مہتر- محتر) آهرمن است جهان آفرین را به دل دشمن است. د) اوست که عادل مطلق است و (خان- خوان) عدل خود را بر همگان گسترده باشد.	۰/۵						
۶		جدول روبرو را کامل کنید. <table border="1" style="margin-left: auto; margin-right: auto;"> <tr> <td>فعل</td> <td>صفت فاعلی</td> <td>صفت مفعولی</td> </tr> <tr> <td>گفت</td> <td></td> <td></td> </tr> </table>	فعل	صفت فاعلی	صفت مفعولی	گفت			۱
فعل	صفت فاعلی	صفت مفعولی							
گفت									
۷		رابطه معنایی جفت واژه های زیر را بنویسید. الف دریا و عمان ب- عدل و داد ج- پدر و خانواده د- سیر و بیزار	۱						
۸		واژه « خوش خط » را در دو جمله به گونه ای به کار ببرید که در جمله نخست « مسند » و در جمله دیگر « قید » باشد.	۱						
۹		در گروه اسمی روبرو هسته و وابسته را مشخص کنید. « هوای تازه »	۰/۵						
۱۰		نهاد را در شعر زیر مشخص کنید. رازی که خطر کنندگان می دانند / در بازی خون برندگان می دانند.	۰/۵						

۰/۵	هر یک از واژه های زیر مشمول کدام یک از وضعیت های چهار گانه در گذر زمان شده اند؟ الف- سوفار ب- شوخ	۱۱
۰/۵	قلمروی ادبی (۴ نمره) در عبارت و شعر زیر آرایه های ادبی «استعاره» و «تشبیه» را بیابید. الف) چنان سعی کن کز تو ماند چو شیر چه باشی چو روبه به وامانده سیر؟ ب) تا شما در این آینه، نقش های بوقلمون ببینید.	۱۲
۰/۵	واژه مشخص شده دارای چه آرایه ای است؟ توضیح دهید. چو کاوه برون شد ز درگاه شاه بر او انجمن گشت بازارگاه	۱۳
۱	هر یک از اشعار و عبارات گروه الف را با توجه به آرایه های موجود در گروه ب متصل کنید.	۱۴
الف) بز زخم این مرهم عاشق است	۱- جان بخشی	
ب) از شعله به خاطر روشنایی اش سپاسگزاری کن	۲- متناقض نما	
ج) بید مجنون در تمام عمر، سربالا نکرد	۳- حس آمیزی	
د) به بهانه های شیرین، به ترانه های موزون	۴- حسن تعلیل	
۰/۵	مفهوم کنایی، «دندان به دندان خاییدن» در بیت زیر چیست؟ بیفشرد چون کوه پا بر زمین بخایید دندان به دندان کین	۱۵
۰/۲۵	نویسنده تاریخ بیهقی..... است.	۱۶
۰/۲۵	شاهنامه فردوسی حکیم طوس در شمار کدام یک از انواع ادبی است؟ الف ادبیات تعلیمی ب- ادبیات غنایی ج- ادبیات حماسی د ادبیات عرفانی	۱۷
۰/۲۵	«آفتاب داشت تیغ می کشید» کنایه از چیست؟ الف- ظهر شدن ب- گرمی هوا ج- غروب شدن خورشید د- طلوع آفتاب	۱۸
۰/۲۵	در کدام گزینه جناس وجود ندارد؟ الف) بدو گفت مهتر به روی دژم / که برگوی تا از که دیدی ستم ب) خروشید و برجست لرزان ز جای / بدرید و بسپرد محضر به پای	۱۹
۰/۵	ردیف و قافیه را در بیت «دویدند از کین دل سوی هم / در صلح بستند بر روی هم» مشخص کنید.	۲۰
۰/۷۵	قلمروی فکری (۸/۵ نمره) معنی اشعار و عبارات های زیر را به نثر روان امروزی برگردانید. الف) بور می شدم ، بچه ها می خندیدند، من به رگ غیرتم بر می خورد. ب) آمد سوی کعبه سینه بر جوش / چون کعبه نهاد حلقه در گوش ج) خروشید کای پایمردان دیو / بریده دل از ترس گیهان خدیو د) امیر از آن جهان آمده، به خیمه فرود آمد و جامه بگردانید.	۲۱

۱ ۰/۱۵	ه) مطوقه یاران را گفت: « این ستیزه روی در کار ما به جد است و) سراچه ذهنم آماس می کرد، بیشتر بر فوران تخیل راه می رفتم تا بر روی دو پا.	
۰/۱۵	مفهوم عبارت زیر را بنویسید. پدرم دریا دل بود، در لاتی کار شاهان را می کرد.	۲۲
۱	در عبارت های زیر مفهوم قسمت مشخص شده را بنویسید. الف) گفت: خداوندا! تو داناتری <u>خاک تن در نمی دهد</u> ب) مادرم شماتتم می کرد، می گفت: « به شتر افسار گسیخته می مانی»	۲۳
۰/۲۵	شاعر در بیت زیر قصد بیان چه نکته ای را دارد؟ در آن تاریخ شب می گشت پنهان فروغ خرگه خوارزمشاهی الف-پایان روز ب- پایان حکومت خوارزمشاهی ج- رونق وشکوه حکومت خوارزمشاهی د-وحشیگری مغولان	۲۴
۰/۲۵	مارانی که بر دوش ضحاک رویدند را مظهر چه خصلت هایی می توان دانست؟	۲۵
۱	متن را بخوانید و به پرسش ها پاسخ دهید. خدا را بر آن بنده بخشایش است که خلق از وجودش در آسایش است گرم ورزد آن سر که مغزی در اوست که دون همتانند بی مغز و پوست کسی نیک بیند به هر دو سرای که نیکی رساند به خلق خدای الف) با توجه به بیت یک خداوند چه کسی را می بخشد؟ ب) در کدام بیت شاعر راه سعادت واقعی را به خواننده نشان می دهد؟ آن روش چیست؟	۲۶
۰/۲۵	جمله (من در عهده این نشوم) یعنی چه؟ ۱) از عهده این کار، بر نمی آیم ۲) هر نوع تعهدی را نمی پذیرم ۳) من مسئولیت این را بر عهده نمی گیرم. ۴) من اجازه دخالت در مسئولیت های دیگران را به خود نمیدهم	۲۷

نام و نام خانوادگی:

آزمون عملکردی:

پایه تحصیلی:

قلمرو فکری (۸/۵ نمره) معنی شعر و نثر، درک مطلب

۵

۱- معنی ابیات و عبارات زیر را به نثر ساده و روان بنویسید .

الف) چو آن آهنین کوه آمد به دشت همه رزمگه کوه فولاد گشت

ب) از شعله به خاطر روشنایی اش سپاسگزاری کن ، اما چراغدان را هم که همیشه صبورانه در سایه می ایستد از یاد مبر .

ج) هر نفسی را در دو نعمت است : دم فرو دادن و بر آمدنش ، آن یکی ممد حیات است ، این یکی مفرح ذات .

د) بدو گفت مهتر به روی دژم که برگوی تا از که دیدی ستم ؟

ز) مگو سوخت جان من از فرط عشق خموشی است هان ، اولین شرط عشق

و) فرض است فرمان بردن از حکم جلودار گر تیغ بارد گو ببارد ، نیست دشوار

ق) پرورده عشق شد سرشتم جز عشق مباد سرنوشتم

ح) چو آتش در سپاه دشمن افتاد ز آتش هم کمی سوزنده تر بود

ش) قومی کبوتران برسیدند و سر ایشان کبوتری بود که او را مطوقه گفتندی و در طاعت و مطاوعت او روزگار گذاشتندی .

ی) جمله در آن حالت متعجب وار می نگریستند که حضرت جلت به خداوندی خویش در آب و گل آدم ، چهل شباروز تصرف می کرد .

درک مطلب (۳/۵ نمره)

۱

۲- این بخش از سروده گوته بیانگر چه دیدگاهی است؟

و تو شکر خدا کن ، به هنگام رنج

و شکر او کن ، به وقت رستن از رنج

۱	<p>۳- معنی قسمت های مشخص شده را بنویسید . (الف) مرا نیز از عهده لوازم ریاست بیرون باید آمد و <u>موجب سیادت</u> را به ادا رسانید (ب) <u>مگر تو را به نفس خویش حاجت نمی باشد</u> و آن را بر خود حقی نمی شناسی ؟</p> <p>۴- مارانی که بر دوش ضحاک رویدند ، مظهر چه خصلت هایی می توان دانست؟</p> <p>۵- با توجه به بیت زیر ، منظور شاعر از <u>تخت و نگین</u> و <u>اهریمن</u> چیست ؟</p> <p>فرمان رسید این خانه از دشمن بگیرد تخت و نگین از دست اهریمن بگیرد</p>
۲	<p>قلمرو زبانی (۷/۵ نمره) معنی لغت ، املا و دستور</p> <p>۶- معنی لغات مشخص شده را بنویسید . (الف) اگر لطفش قرین حال گردد همه ادبارها اقبال گردد (ب) پای راست <u>افگار</u> شد ، چنان که یک دوال پوست و گوشت بگسست . (ج) هر عصب و فکر به منبع بی شائبه ایمان وصل بود . (د) از هر کران بانگ <u>رحیل</u> آید به گوشم . (و) فلک باخت از <u>سهم</u> آن جنگ رنگ . (ق) روح را خاک نتواند <u>مبدل</u> به غبارش کند . (ح) اما پایم به توپ نمی خورد ، <u>بور</u> می شدم ، بچه ها می خندیدند (ز) چنان باید که همگان <u>استخلاص</u> یاران را مهم تر از تخلص خود شناسند .</p> <p>۷- در جملات زیر املائی درست را از داخل کمانک انتخاب کنید . (الف) دروی شکار بسیار و اختلاف صیادان آنجا (متواتر - متواتر) (ب) خواندن گلستان مرا به سوی تقلید از سبک مسجع (صوق - سوق) داد .</p>

۸- در متن زیر غلط های املائی را مشخص کرده و شکل صحیح آنها را بنویسید . (۴ غلط املائی)
الف) شاگردان و پیروان بسیاری از حضورش بهره می بردند و مردم روزگار بر تقوا و زهد اون مطلق بودند .

ب) حق تعالی عزرائیل را بفرمود : برو اگر به توع و رغبت نیاید به اکراح و اجبار برگیر و بیاور .

۱۵

۹- جمله معلوم زیر را مجهول کنید .
اروپا قدم های بزرگی برای پیشرفت برداشته است .

۱

۱۰- کلمه خندان را در دو جمله به گونه ای به کار ببرید که در جمله نخست مسند و در جمله دیگر قید باشد .

۱۵

۱۱- در گروه های اسمی زیر هسته و نوع وابسته ها را بنویسید .

منظره دیدنی - کتاب تاریخ - صدای مهیب

۱

۱۲- در جملات زیر نقش های تبعی را مشخص کنید .

الف) پدر جلال الدین ، محمدحسین خطیبی از دانشمندان روزگار خود بود .
ب) خویشان و پیوستگان بسیار نگران بودند .

قلمرو ادبی (۴ نمره) آرایه های ادبی و تاریخ ادبیات

۱

۱۳- نام نویسندگان آثار زیر را بنویسید :

الف) دیوان غربی - شرقی
ب) ماه نو و مرغان آواره
ج) شلوارهای وصله دار
د) روزها

۱۴- در جملات زیر آرایه جناس و نوع جناس را مشخص کنید .

۱۷۵

الف) باید به مژگان رفت گرد از طور سینین / باید به سینه رفت زین جا تا فلسطین

ب) جانا من برخیز بر جولان برانیم / زان جا به جولان تا خط لبنان برانیم

ج) همه سوی دوزخ نهادید روی سپردید دل ها به گفتار اوی

۱۵- در عبارت های زیر استعاره را مشخص و بنویسید .

سرنشتر عشق بر رگ روح زدند / یک قطره فرو چکید و نامش دل شد

چون او را در بند بلا بسته دید ، زه آب دیدگان بگشاد و بر رخسار ، جوی ها براند

۱۶- در عبارت های زیر آرایه حس آمیزی و متناقض نما را مشخص کنید .

به ترانه های شیرین به بهانه های زرین بکشید سوی خانه مه خوب خوش لقارا

ای حقیقی ترین مجاز ای عشق ای همه استعاره ها با تو

۱۷- مفهوم کنایه های زیر را بنویسید .

الف) برگ سفر بر باره بستن

ب) دندان به دندان خاییدن

ج) گرم و سرد روزگار دیده

۱۸- در عبارت های زیر مجاز ها را بیابید و مفهوم آنها را بنویسید.

الف) به کران آب فرود آمدند و خیمه ها و شرع ها زده بودند

ب) زری که سلطان محمود به غزو از بتخانه ها به شمشیر بیاورده باشد و بتان شکسته و پاره کرده .

نام و نام خانوادگی:

آزمون عملکردی:

پایه تحصیلی:

بارم	قلمرو زبانی (۷/۵ نمره)
۱	۱. معنی واژه‌های مشخص شده را بنویسید. الف) بُرو شیر درنده باش، ای دَغَل ب) هر روز <u>خنیده</u> نام تر گشت. ج) بدو گفت مهتر به روی <u>دژم</u> د) <u>فرض</u> است فرمان بردن از حکم جلودار.
۰/۵	۲. برای واژه مشخص شده بیت زیر در کدام گزینه معادلی معنایی وجود دارد؟ « بیامد به درگاه سالار نو بدیدندش آن جا و برخاست غو » الف) چو بنهاد دل کینه و جنگ را بخواند آن گرنامه هوشنگ را ب) ز یاقوت سرخ است چرخ کبود نه از آب و گرد و نه از باد و دود ج) از دی که گذشت هیچ ازو یاد مکن فردا که نیامده ست فریاد مکن د) بگذار تا بگیریم چون ابر در بهاران کز سنگ ناله خیزد روز وداع یاران
۰/۲۵	۳. املائی درست را از داخل کمانک انتخاب کنید. «حالی (صواب / ثواب) آن باشد که جمله به طریق تعاون قوتی کنید تا دام از جای برگیریم.»
۰/۵	۴. در عبارات زیر، دو غلط املائی وجود دارد آنها را پیدا کنید و درست شان را بنویسید. الف) آن گاه آگاه شدند که غرقه خواست شد. بانگ و هزاهز و غریو خواست. امیر برخاست. ب) ایشان حقوق مرا به طاعت و مناصحت بگزاردند و به معونت و مضاهرت ایشان از دست صیاد بجستم.
۰/۷۵	۵. در گروه واژگان زیر، سه نادرستی املائی دیده می‌شود؛ آنها را یافته و درستشان را بنویسید. جد و رغبت - محجوب و مسطور - التیام بخش و مرحم - نهیب و صفیر - بحر رخصت - خوان عدل - کهتران و مهتران
۰/۵	۶. واژه «امروز» را در یک جمله به عنوان قید به کار ببرید.
۰/۵	۷. واژه «چگونه» را در یک جمله به عنوان مسند به کار ببرید.
۰/۵	۸. در گروه‌های اسمی مقابل، نوع وابسته‌های پسین را مشخص کنید: فریاد معلم / صدای مهیب
۰/۵	۹. واژه «استاد» در کدام گزینه شاخص است؟ الف) ایشان استاد زبان و ادبیات فارسی بودند. ب) استاد وارد کلاس شد. ج) استاد معین فرهنگ فارسی را تدوین کردند. د) کتاب استاد چاپ شد.
۰/۵	۱۰. در کدام گزینه نقش تبعی وجود ندارد؟ الف) برای من مگری و مگو دریغ، دریغ! ب) پدر مولانا، بهاءالدین ولد نام دارد. ج) فرزند خود، سلطان ولد را روانه دمشق کرد. د) مولانا تدریس و وعظ را رها کرد.

۰/۵	۱۱. هر یک از واژه‌های زیر، در گذر زمان مشمول کدام یک از وضعیت‌های چهارگانه شده‌اند؟ الف) فتراک: ب) کثیف:										
۰/۵	۱۲. در جمله مقابل نقش دستوری واژه‌های مشخص شده را بنویسید. «گاه سفر آمد برادر، ره دراز است»										
۱	۱۳. جدول زیر را کامل کنید.										
	<table border="1"> <thead> <tr> <th>صفت فاعلی</th> <th>صفت لیاقت</th> <th>صفت مفعولی</th> <th>بن مضارع</th> <th>فعل</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>.....</td> <td>نوشتنی</td> <td>.....</td> <td>نویس</td> <td>نوشت</td> </tr> </tbody> </table>	صفت فاعلی	صفت لیاقت	صفت مفعولی	بن مضارع	فعل	نوشتنی	نویس	نوشت
صفت فاعلی	صفت لیاقت	صفت مفعولی	بن مضارع	فعل							
.....	نوشتنی	نویس	نوشت							
قلمرو فکری (۸/۵ نمره)											
۰/۵	۱۴. موارد زیر را به نثر روان برگردانید. الف) از فرط هیجان لکه می‌دویدم. ب) امیر از آن جهان آمده، به خیمه فرود آمد. ج) مادرم شمااتم می‌کرد، می‌گفت: «به شتر افسار گسیخته می‌مانی.»										
۰/۵	د). چون او را در بند بلا بسته دید، زهاب دیدگان بگشاد و بر رخسار، جوی‌ها براند.										
۰/۷۵	ه) روح را خاک نتواند مبدل به غبارش سازد، / زیرا هر دم به تلاشی است تا که فرا رود.										
۰/۷۵	و) دریادلان راه سفر در پیش دارند / پا در رکاب راهوار خویش دارند.										
۰/۷۵	ز) تو شاهی و گر ازدها پیکری؟ / ببايد زدن داستان، آوری.										
۰/۵	۱۵. در عبارت زیر مقصود نویسنده از قسمت‌های مشخص شده چیست؟ «مردمی که به خانه‌های تاریک و بی‌دریچه عادت کرده‌اند، از پنجره‌های باز و نورگیر گریزان هستند.»										
۰/۵	۱۶. مفهوم کدام بیت به آیه شریفه «أَنَا عَرَضْنَا الْأَمَانَةَ عَلَى السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ وَالْجِبَالِ وَ...» اشاره دارد؟ الف) هر که را گویند باشد نوبتی در آسیا ب) سخن که مبتذل افتاد آسمانی نیست ج) آدمی گر خون بگرید از گرانباری رواست د) آسمان گو مفروش این عظمت کاندر عشق آسمان چون نوبت ما را فراموش کرده است؟ چو شمع، حرف کسی بر زبان نمی‌آید کان چه نتوانست بردن آسمان بر دوش اوست خرمن مه به جوی، خوشه پروین به دو جو										
۰/۵	۱۷. کدام بیت مفهوم متفاوتی دارد؟ الف) ای مرغ سحر عشق ز پروانه بیاموز ب) بی تو می‌گویند تعطیل است کار عشق‌بازی ج) مگو سوخت جان من از فرط عشق د) خواستم از رنجش دوری بگویم، یادم آمد کان سوخته را جان شد و آواز نیامد عشق اما کی خبر از شنبه و آدینه دارد؟ خموشی است هان، اولین شرط عشق عشق با آزار خویشاوندی دیرینه دارد										
۰/۵	۱۸. مارانی را که بر دوش ضحاک رویدند، مظهر چه خصلت‌هایی می‌توان دانست؟ پاسخ:										

۰/۵	۱۹. شخصیت «زاغ» را در داستان تمثیلی «کبوتر طوقدار»، تحلیل نمایید؟
۰/۵	۲۰. مفهوم مشترک دو بیت زیر چیست؟ الف) چه در کار و چه در کار آزمودن ب) بخور تا توانی به بازوی خویش نباید جز به خود، محتاج بودن که سعیت بود در ترازوی خویش
۰/۵	۲۱. این بخش از سروده گوته، بیانگر چه دیدگاهی است؟ «و تو شکر خدا کن، به هنگام رنج / و شکر او کن، به وقت رستن از رنج.»
۰/۵	۲۲. عبارت زیر به کدام صفات خداوند اشاره دارد؟ (دو مورد) «شرق از آن خداست / غرب از آن خداست / و سرزمین‌های شمال و جنوب نیز / آسوده در دستان خداست.» (گوته) پاسخ:
قلمرو ادبی (۴ نمره)	
۰/۵	۲۳. در عبارت زیر کدام آرایه ادبی وجود ندارد؟ «در ایران آن روز، دو دربار بود! دربار بزم و دربار رزم؛ بزم پدر، رزم پسر» الف) تضاد ب) سجع ج) جناس د) استعاره
۰/۵	۲۴. در کدام گزینه آرایه مجاز وجود ندارد؟ الف) به کران آب فرود آمدند و خیمه‌ها و شرع‌ها زده بودند. ب) دل از قونیه برکند و عزم کرد که دیگر بدان شهر پرغوغا باز نیاید ج) از آن چرم کاهنگران پشت پای بیوشند هنگام زخم درای د) چو کاوه برون شد ز درگاه شاه بر او انجمن گشت بازارگاه
۰/۵	۲۵. دو بیت زیر چه آرایه ادبی مشترکی دارند؟ الف) جانان من برخیز بر جولان برانیم زان جا به جولان تا خط لبنان برانیم. ب) با زمانی دیگر انداز ای که پندم می‌دهی کاین زمانم گوش بر چنگ است و دل در چنگ نیست.
۰/۵	۲۶. در بیت «بین لاله‌هایی که در باغ ماست / خموشند و فریادشان تا خداست» شاعر از چه آرایه‌ای بهره گرفته است؟ (یک مورد کافی است)
۰/۵	۲۷. بیت زیر بیانگر کدام ویژگی شعر حماسی است؟ «بر آن گرزه گاوسر دست برد بزد بر سرش ترگ بشکست خرد»
۰/۵	۲۸. مفهوم کنایه‌های زیر را بنویسید. الف) رنگ باختن: ب) بور شدن:
۱	۲۹. نویسنده هر یک از آثار زیر چه کسی است؟ الف) شلووارهای وصله‌دار: ب) دیوان غربی - شرقی:
۲۰	جمع نمره